

Záznam
z XVI. Akademického fóra
Redukovaná mapa univerzit –
představy, skutečnost, perspektivy

Veřejný, volně přístupný seminář se konal ve čtvrtek 11. 11. 2010, 14:00–17:00, ve Velké posluchárně v sídle Jednoty českých matematiků a fyziků, Praha 1, Žitná 25.

Přílohy (jsou vystaveny na webových stránkách <http://cms.jcmf.cz/osov/>):

P-1 Idea reformy terciárního vzdělávání. Výňatek z dokumentu České konference rektorů
Úvodní příloha odkazující na dokument ČKR je závažností obsahu nejen symbolem tematiky semináře.

P-2 Výsledky Ankety AF-XVI.

Z informací o Anketě AF-XVI a z komentářů respondentů lze vyvodit řadu užitečných závěrů, pozitivních i negativních.

P-3 K reformě vysokého školství a k organizaci a hodnocení výzkumu.

J. Musilová: K tématu „Potřebuje vysoké školství reformu?“

V. Roskovec: K otázce „Potřebuje vysoké školství reformu?“

K. Pospíšil: Poznámky k systému organizace a hodnocení výzkumu.

Fakta a názory uvedené v korespondenčních příspěvcích J. Musilové, V. Roskovce a K. Pospíšila jsou podnětem k diskusím nejen na seminářích Akademického fóra, ale především v prostředích vybavených – narozdíl od Akademického fóra – mocenskými nebo poradenskými kompetencemi. Takovým prostředím je zejména Rada pro výzkum, vývoj a inovace.

P-4 Diskuse k diverzifikaci vysokých škol.

Autorské charakteristiky příspěvků zformulované a předané autory ještě na semináři (Z. Došlá, Z. Jiráček, J. Kupčík, J. Pavlík, J. Ramík, M. Šob) a příspěvků zaslaných elektronicky krátce po semináři (L. Pátý, V. Šťastná, V. Roskovec, D. Lukáš) zachycují obsažnost a různorodost diskuse, která přináší zatím spíše jen expozici problémů – k jejich řešení může účinně přispět teprve v případě zájmu činitelů, kompetentních k žádoucím krokům, resp. k potřebným zásahům. Příkladů je v jednotlivých přílohách několik.

P-5 Orientační charakteristiky příspěvků.

Přehled pro hrubou orientaci o obsahu diskuse (P-4), resp. korespondenčních příspěvků (P-3).

P-6 Ze seminární korespondence. Vyjádření profesora Holländera. Dopis prof. Rozehnalové.

Vzhledem k zatímní neúplnosti reakcí je uvedeno jen jedno z došlých vyjádření k předemtné problematice, jejíž záměrné pomíjení, dochází-li k němu, je pro vzdělávací proces a kulturu akademického prostředí dlouhodobě zhoubné. Proto je právě takové vyjádření pro jednání o negativních jevech ve vzdělávání a ve vědě a výzkumu při svém terapeutickém potenciálu zvlášť významné.

Účastníci XVI. Akademického fóra

Ing. Jaroslav Andrle, vedoucí odboru pro vědu a výzkum Rektorátu MU;

Ing. Aleš Bartušek, Středisko vzdělávací politiky, Pedagogická fakulta UK;

Prof. RNDr. Martin Černohorský, CSc., Ústav teoretické fyziky a astrofyziky, Přírodovědecká fakulta MU, předseda OS OV ČFS JČMF; rektor Slezské univerzity 1992–1998;

RNDr. Jaroslav Dittrich, CSc., Ústav jaderné fyziky AV ČR, místopředseda České fyzikální společnosti;

Prof. RNDr. Zuzana Došlá, DSc., Ústav matematiky a statistiky, Přírodovědecká fakulta MU, proděkanka pro vnější vztahy PřF MU;

RNDr. Zdeněk Jiráček, CSc., Fyzikální ústav AV ČR, vědecký tajemník Učené společnosti ČR;

PhDr. Martin Krummholz, Filozofická fakulta JČU; Iniciativa Věda žije!;

Prof. RNDr. Olga Krupková, DrSc., Přírodovědecká fakulta OU, vedoucí Katedry matematiky;

RNDr. Jaroslav Kupčík, Ústav chemických procesů AV ČR;

Prof. RNDr. David Lukáš, CSc., Fakulta textilní TUL, vedoucí Katedry netkaných textilií; rektor TUL 1997–2002;

Prof. RNDr. Jana Musilová, CSc., Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity, prorektorka MU pro vědu a výzkum, místopředsedkyně OS OV ČFS JČMF, korespondenční účastník XVI. AF;

Prof. RNDr. Ivan Netuka, DrSc., ředitel Matematického ústavu UK, místopředseda Grantové agentury ČR;

Doc. RNDr. Jaroslav Pavlík, CSc., děkan Přírodovědecké fakulty UJEP;

Ing. Petr Pavlík, Ph.D., ředitel Institutu magisterských studií Fakulty humanitních věd UK; Iniciativa Už se na to nemohu dívat.cz;

Prof. RNDr. Libor Pátý, CSc., dříve Matematicko-fyzikální fakulta UK; první náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy 1990–1993;

Prof. Ing. Karel Pospíšil, Ph.D., MBA, ředitel Centra dopravního výzkumu, předseda Rady veřejných výzkumných institucí aplikovaného výzkumu, korespondenční účastník XVI. AF;

Prof. RNDr. Jaroslav Ramík, CSc., prorektor pro studijní a sociální záležitosti SU;

RNDr. Jiří Rákosník, CSc., zástupce ředitele Matematického ústavu AV ČR, místopředseda České matematické společnosti, místopředseda OS OV ČFS JČMF;

RNDr. Vladimír Roskovec, CSc., zástupce ředitelky Centra pro studium vysokého školství, Praha; první náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy 1998–1999;

Ing. Radim Ryška, Ph.D., zástupce vedoucího Střediska vzdělávací politiky, Pedagogická fakulta UK;

PhDr. Irena Smetáčková, Ph.D., Katedra psychologie, Pedagogická fakulta UK; Iniciativa Už se na to nemohu dívat.cz;

Ing. Jan Šimša, CSc., Ústav fotoniky a elektroniky AV ČR;

Prof. RNDr. Mojmír Šob, DrSc., Ústav chemie, Přírodovědecká fakulta MU;

RNDr. Věra Šťastná, Rektorát UK;

Doc. RNDr. Milan Tvrď, CSc., Matematický ústav AV ČR;

RNDr. Alice Valkárová, DrSc., Ústav částicové a jaderné fyziky, Matematicko-fyzikální fakulta UK, předsedkyně České fyzikální společnosti;

Mgr. Petr Večeřa, asistent předsedkyně Výboru PSP ČR pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Doc. Ing. Anny Putnové, Ph.D., MBA;

Ing. Robert Vích, DrSc., Dr.-Ing., Ústav fotoniky a elektroniky AV ČR;

Prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc., vládní zmocněnec pro evropský výzkum, předseda Asociace emeritních rektorů; rektor UK 2000-2006;

Prof. Ing. Rudolf Zahradník, DrSc., Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR, čestný předseda Akademie věd ČR;

Doc. Ing. Štefan Zajac, CSc., Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská ČVUT,

Prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc., děkan Fakulty informatiky MU, rektor MU 1998–2004.

1. Seminář zahájil předseda Odborné skupiny Organizace výzkumu ČFS JČMF M. Černohorský v souladu s programem, uvedeném v pozvánce, ve 14:15 uvítáním účastníků. Avizoval první diskusní téma semináře Diverzifikace vysokých škol poukazem na výsledky Ankety AF-XVI (P-3). Druhé téma Ohrožení úrovně vysokého školství předznamenal vyjádřením prof. JUDr. Pavla Holländera, DrSc.: „...Přirozeně, je dle mého názoru nad síly akreditační komise reagovat v situaci, pokud se začne hroutit systém, pokud je četnost porušení nastavených parametrů přílišná, pokud se ona stává ‚normalitou‘, pokud selhává profesně-etický mechanismus náročnosti uvnitř školy. ...“ (P-6).

Ze seminární korespondence byla v rámci informací zmíněna jako příznivý fakt reakce tří z pěti členů Etické komise ad hoc, ustanovené děkankou Právnické fakulty Masarykovy univerzity, na prosbu o vyjádření. Jednou z těchto reakcí je vyjádření profesora Holländera, které svébytně, bez vazby na cokoli, přesahuje svou obecností význam pro fakultní, resp. univerzitní prostředí jednoho konkrétního případu a vede k úvaze o stavu celého systému. Vyjádření předsedy Akademického senátu MU doc. Křepelky a vyjádření dřívějšího děkana Právnické fakulty MU prof. Bejčka by byla pravděpodobně dobře srozumitelná v kontextu s reakcí paní děkanky, jejíž reakce od 16.9.2010, kdy byla avizována, dosud (28.11.2010) nedošla – příčina může souviset se zahraničními cestami. (P-6)

2. Výsledky Ankety AF-XVI (P-2) dostal každý účastník semináře vytištěné (v nich uvedený údaj 3d, uvedený u F. Koliby, vznikl nedopatřením; zamýšlená volba je 3a, jak je nyní v příloze P-2 uvedeno). Příloha P-2 obsahuje také komentáře, které respondenti ke svým odpovědím připojili.
3. Diskusi zahájili svými vyjádřeními I. Wilhelm a J. Zlatuška, kteří pak jako panelisté reagovali na další diskusní vystoupení. Někteří diskutující předali autorskou charakteristiku svého vystoupení už během semináře, od některých došel text elektronicky krátce po semináři. Dodané, resp. zaslané texty jsou v přílohách P-3 a P-4.
4. Pro obsažnost diskuse k diverzifikaci vysokých škol a zájem o ni se upustilo od diskuse o podílu institucí státní správy na negativních jevech ve vysokém školství (ohrožení úrovně vysokého školství odborným selháváním členů grémií hodnotících výzkum, závěrečné práce ve vysokoškolských studijních programech, atd.). Téma zůstává na programu.
5. O přestávce probíhaly skupinové a individuální konzultace a diskuse.
6. Diskuse k diverzifikaci vysokých škol po přestávce pokračovala. Je dokumentována v příspěvcích, stručně charakterizovaných v příloze P-5.
7. Náměty: Pro další semináře doporučil I. Wilhelm užší vymezení tematiky.
8. Seminář skončil v 17:00.

Poseminární sdělení: XVII Akademické fórum „Stav institucionální tvorby legislativy: (1) Terciární vzdělávání, (2) Věda a výzkum“ s dostupnými informacemi o situaci v MŠMT, PS PČR, Senátu PČR, RVŠ, ČKR, AV ČR, RVVI, RRVV, GA ČR, TA ČR se koná v Praze ve středu 19. ledna 2011.

7. 12. 2010

Za Odbornou skupinu Organizace výzkumu ČFS JČMF
Prof. RNDr. Martin Černožský, CSc., předseda
cernohorsky@physics.muni.cz